

NME biedt elke groep van elke school in Amsterdam-Noord de kans om deel te nemen aan natuur- en milieulesen. Hier vindt u een overzicht van de lessen, projecten en activiteiten voor het komend schooljaar. Voor meer informatie of het inschrijven van uw groep kunt u terecht op onze website: www.noord.amsterdam.nl/nme Uw school heeft voor de digitale NME-gids inloggegevens ontvangen.

Groep	Les	Waar?	Wanneer?	Hoe laat?	Wie?
1 t/m 4	Belevings- tentoonstelling: Kletsnat	N.J. Schaaptuin	Oktober 2011 tot januari 2012	Start: 9.30, 11.00 uur, 13.45 uur. Lesduur: 1 uur	NME docent
Kletsnat is een tovenaardie die diep in het meer woont. Hij is bevriend met de onderwaterdieren, zoals de kikker, eend, forel en de paling. Samen met de kinderen bedenkt hij een toverspreuk om met deze dieren te kunnen praten. Zo ontdekken de kinderen van alles over deze dieren.					
1 en 2	Kabouterpad	Beide schooltuinen	Lente, zomer, herfst	Start: verschilt per tuin, zie rooster NME-gids. Lesduur: 1 uur.	Groepsleerkracht
Tijdens het kabouterpad volgen de kinderen op de schooltuinlocatie een route langs een aantal kabouters. Bij elke kabouter is een opdracht te doen waarmee de leerlingen de natuur op een speelse en aantrekkelijke manier kunnen ontdekken en onderzoeken. Alle zintuigen komen aan bod!					
1 en 2	Meneer de Pauw	Kinderboerderij de Buiktuin en Diereneiland	Voorjaar, najaar	Start: 9.30, 11.00 uur. Lesduur: 1 uur	Groepsleerkracht
Kleuters ontdekken van alles over boerderijdieren. Ze vergelijken uiterlijke kenmerken zoals oren, neuzen en poten. Ze gaan op zoek naar diersporen en geven de dieren iets te eten. De les wordt gegeven door de eigen docent, na deelname aan een voorbereidende workshop*.					
3 en 4	Beestjespad	Beide schooltuinen	Voorjaar, najaar	Start: verschilt per tuin, zie rooster NME-gids. Lesduur: 1 uur.	Groepsleerkracht
De leerlingen volgen in kleine groepjes een route door de border van de schooltuin waarbij ze allerlei kleine beestjes ontdekken en onderzoeken.					
3 en 4	De Dierenronde	Kinderboerderij de Buiktuin	Donderdag en vrijdag	Start: 9.30, 11.00 uur. Lesduur: 1 uur.	Groepsleerkracht
De kinderen verkennen de kinderboerderij en komen direct in contact met de boerderijdieren. Ze verkleeden zich als boertjes en boerinetjes, melken een limonadegeit en doen een kruiwagenrace op klompen. De les wordt gegeven door de eigen docent, na deelname aan een voorbereidende workshop*.					
4, 5 en 7	Natuurthemalessen: Bodemdiertjes, bomen, vogels	Schoolomgeving	Januari t/m december.	Start: zie rooster NME-gids Lesduur: 1,5 uur.	NME docent
Tijdens deze les gaan leerlingen in de schoolomgeving op zoek naar Bodemdiertjes (groep 4), Bomen (groep 5) of vogels (groep 7). Zij leren spelenderwijs de verschillende soorten herkennen.					
5 t/m 8	Het mysterie van mevrouw de uil.	N.J. Schaaptuin	Oktober t/m maart op maandag en dinsdag.	Start: 09.30 uur, 11.00 uur en 13.45 uur. Lesduur: 1 uur.	Birdlife
Een bijzondere, interactieve les over uilen en/of roofvogels gegeven door een jong en enthousiast valkeniersteam. Alle vogels die meedoen in de les komen voor in de natuur in de directe omgeving van de leerlingen, waardoor herkenning en interesse bij de leerlingen optimaal is.					
5	Herrekijkers	Noorderpark	Maandag, dinsdag en donderdag	Start: zie rooster NME-gids Lesduur: 1,5 uur.	NME docent
Herrekijker is een NME-project met een kunsteducatieve benadering dat zich richt op het benoemen en bewust worden van de eigen 'blik' op de natuur. Er wordt gewerkt met fotografie, tekenen en schrijven. Het project bestaat uit 2 lessen; één in het Noorderpark (1½ uur) en één verwerkingsles op school (1 uur).					
5	Boerderijles	Stadshoeve	Januari t/m december op woensdag en vrijdag	9.30 tot 11.30 uur	Stadshoeve
Een bezoek aan de Stadshoeve is een belevenis die de leerlingen niet snel zullen vergeten. Melkkoeien, kalfjes, schapen, lammetjes, kippen en paarden ruiken, voelen, horen en zien. Samen met de boer en boerin ontdekken waar de melk vandaan komt en leren hoe dieren leven op een boerderij.					
6	Energieles	School / Opgewekt.nu	Januari t/m december.	Start: zie rooster NME-gids Lesduur: 1,5 uur.	NME docent
Tijdens deze les op school leren leerlingen wat het energieprobleem is en waardoor het broeikaseffect veroorzaakt wordt. Als vervolg op deze les kan er een workshop "energiespeelgoed knutselen" worden besproken bij Opgewekt. Nu of kan de leskist "Energie, natuurlijk duurzaam" geleend worden.					
6 en 7	Schooltuin- programma	Beide schooltuinen	Januari t/m december.	9.00 tot 10.30 uur; 10.45 tot 12.15; 13.30 tot 15.00 uur	NME docent
Tijdens dit bijzondere programma verzorgen uw leerlingen hun eigen tuintje. Ze ontdekken hoe de tuin met de seizoenen verandert en zaaien en oogsten zelf groenten en bloemen.					
7 en 8	Vaarexcursie Ilperveld	Bezoekerscentrum Ilperveld	Voorjaar, najaar	9.00 tot 10.30 uur; 11.00 tot 12.30 uur	NME docent
De inhoud van deze les varieert met de seizoenen, maar een stukje varen en aan land gaan op één van de eilandjes maakt er altijd deel van uit. In september kunnen waterdieren bestudeerd worden. In oktober meer over de zoogdieren die er leven en sporen zoeken. In de wintermaanden meehelpen met het beheer van het land. En in het voorjaar weidevogels bekijken.					

* Bij voldoende aanmeldingen worden deze workshops verzorgd op woensdagmiddag 21 september 2011 en 14 maart 2012 van 13.00 uur tot 14.00 uur. NME levert verder materiaal ter ondersteuning en is ook na de workshops beschikbaar als vraagbaak.

Agenda

- Open dag NME (14 september 2011)
- Week van de Smaak (1 t/m 9 oktober 2011)
- Boomfeestdag (maart 2012)
- Open week schooltuinen (juni 2012)

Lessen & projecten op maat

U kunt bijvoorbeeld een les aanvragen over een onderwerp dat aansluit bij de behandelde stof. Ook kan er in overleg een project georganiseerd en begeleid worden.

Naschoolse activiteiten: natuurtalenten

In het afgelopen jaar is de afdeling NME samen met een team van freelancers gestart met het aanbieden van naschoolse activiteiten natuur en milieu. Het is een groot succes en daarom kan vanaf het nieuwe schooljaar de naschoolse activiteit 'Natuurtalenten' ook via de digitale NME-gids worden aangevraagd. De natuurtalenten verkennen tijdens 8 middagen na schooltijd onder professionele begeleiding het groen rond de school. Ook kan er een combinatie gemaakt worden tussen natuur en andere onderwerpen zoals kunst, voeding, etc.

Advies bij het gebruik van een "Natuurlijke Leerplek"

Uw school kan NME Noord inhuren voor advies en ondersteuning bij het creëren en gebruiken van een natuurlijke leerplek op het schoolterrein of bij het adopteren van een stuk groen in de buurt van de school. Het advies kan zich richten op verschillende aspecten zoals de realisatie, het beheer en de educatie mogelijkheden.

Lesmateriaal

Via de digitale NME-gids kunnen diverse leskisten worden gereserveerd over thema's als bijen, vogels, veel voorkomende dieren en energie. Voor elke bouw zijn leskisten beschikbaar en om het u makkelijker te maken hiermee te werken, is het mogelijk dat de NME docent de leskist bij het eerste gebruik zelf komt brengen en toelichten. Indien gewenst ondersteunt de NME docent bij het eerste gebruik tijdens de les.

Ook ANMEC materiaalzendingen kunnen zo worden aangevraagd en elke school krijgt (per onderwerp) één zending gratis. De leskisten en materiaalzendingen kunnen worden opgehaald op de dichtstbijzijnde schooltuin.

Daarnaast kunt u ook bij het ANMEC (Stadsdeel Centrum) terecht voor het lenen van lesmaterialen over tal van onderwerpen. U of uw school moet dan wel lid zijn van de NatuurMEdiatheek. Meer informatie op: www.anmec.nl

